

**Ecclesiasticae Historiae, Et Dicta, Inprimis Memorabilia,
Christi, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Doctorum,
& hostium veteris Ecclesie: singulari iudicio, & pio studio,
ex Eusebio Cæsariensi ...**

Eusebius <Caesariensis>

Haer. Chr. Egen., 1571

VD16 E 4284

115. Oratio Ambrosii Ad Theodosium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69335](#)

Thessalica Elæo fuit vrbs certamine clara,
 Fortibus & doctis inclita facta viris.
 Hac vbi Circenses ludi celebrantur in vrbe,
 Plebs agitur dira seditione furens.
 Præfectum occidit plebs quo furiosa tumultu,
 Atq; alios claros stemmate & arte viros,
 Cæde Theodosius tali commotus ad iram,
 Non retinet mentis frena regenda suæ.
 Sed mittit turmas flagranti percitus ira,
 Quæ iugulant septem millia in vrbe virūm.
 Hanc postquam stragem perceperat aure cruentā
 Ambrosius, toto pectore condoluit.
 Atq; Theodosium sacra depellit ab æde,
 Quod fuerit tantæ cædis in vrbe reus.
 Talibus affatur præsul pietate verendus
 Cæsarem, vbi templi tecta sacrata petit:

115. ORATIO AMBROSII AD Theodosium,

Nescis Imperator, perpetratae à te cædis
 quanta sit magnitudo? neq; post pau-
 sam tanti furoris, mens tua molem præ-
 sumptionis agnoscit? sed fortè recognitio-
 nem peccati prohibet potestas imperij. Decet
 tamen, ut vincat ratio potestatem. Scienda
 quippe natura est eiusq; mortalitas atq; reso-
 lutio, & puluis progenitorum, ex quo facti, &
 in quem redigendi sumus, & non flore pur-
 pureo

pureo confidentem infirmitates operti corporis ignorare. Coæqualium hominum princeps es, ô Imperator, & conseruorum. Vnus enim est omnium dominus, rex omnium & creator Quibus igitur oculis aspicies cōmuniis Domini templum? quibus calcabis pēdibus sanctum illius paumentū? quomodo manus extedes, de quibus adhuc sanguis stillat iniustus? quomodo huiusmodi manibus suscipies sanctum Domini CORPVS? qua temeritate ore tuo poculum SANGVINIS preciosi percipies? quando furore verborum tuorum tantus iniustè est sanguis effusus. Recede igitur, recede, nec altero peccato priora crima augere contendas, suscipe vinculum, quo te omnium dominus nunc ligat, est enim medicina maximia sanitatis.

Siste gradum Cæsar, sancti ne limina templi
 Ingreditor, cœdis conscius innocue.
 Nescis patratæ grauitas quæ cœdis in vrbe,
 Aeterni & moles quanta sit ira Dei? (gna,
 Nondum etiam agnoscis, Cæsar, tua crima ma-
 Quamq; tuus fuerit grandis, inique, furor.
 Imperij forsan prohibet te magna potestas,
 Ne tua cognoscas horrida facta sat is.
 Sed tua vincatur, Cæsar, ratione potestas,
 Ne tibi quæ libeat cuncta licere putas.
 Pastores, ô populi, non sœua mente tyrannus,
 Ergo tui quaras commoda sola gregis.

Atq;

Atq; hominum fragilis quam sit natura memento,
Quodq; leuis cuncti puluis & umbra sumus.
Massa sumus geniti patrum de puluere cuncti, ,
Pulueris in massam mox soluenda putrem. ,
Purpureo etatis ne fidas flore caducæ,
Mortifera in nostro corpore multa latent.
Etsi igitur Cæsar flores etate virenti,
Quodq; facis sceleris, nemo vetare potest:
Tutamen & certo morieris tempore Cæsar,
Tardius aut citius mors truculenta venit.
Est ratio in vita cuius quæ fecerit omni,
Reddenda est iusto post sua fat a Deo.
Ergo tibi cædis tantæ quoq; pœna luenda est,
Cùm veniet index ad sua regna Deus.
Conseruis tecum fortis dominaris in orbe
Eiusdem fragilis morbiferæq; tuis.
Cunctorum est unus Dominus, rex atq; creator,
Cuius nos seruiturba misella sumus.
Hæc quibus aspicies oculis sacra limina templi?
Hic magni sedes est veneranda Dei.
Aut quibus hæc pedibus templi pavimenta sacrati
Calcabis? reprobum est hæc subiisse nefas.
Ad Dominum poteris qua tollere fronte cruentas,
In iusta stillant quæ tibi cæde manus?
Quomodo tu sanctum sumes his corpus Iesu,
Pocula quo Christi sanguinis ore bipes?
Crudeli cuius mandato est fusus in vrbe
Thessalica, & sanguis fluxit ab ense pius.

Cede procul, sancto, procul hinc à limine cede,
Crimine ne cumules crima multa nouo.

Atq; ligat Dominus quo te modò, suscipe vinclum,
Quod resipiscenti dulce leuamen erit.

Hac vbi dixisset magna grauitate verendus
Ambrosius, cessit Cæsar ab æde volens.

Et dolet admisso de crimine mensibus octo,
Conuersa mentis plurima signa gerens.

Pòst celebrat natum quo festo Ecclesia Christum,
Templa suo mundus criminè Cæsar adit.

Fixit & hinc prudens legem, quæ iudicis iram
Temperet, hunc causam noscere ritè monet.

Ne quis damnatus morte afficiatur acerba,
Triginta elapsi sint nisi deinde dies.

Carcere sed vincos dum desinat ira teneri,
Legibus ut fiat cognita causa iubet.

Consilio Ambrosij lex est iussu q; verendi,
Imperijs his verbis sancta notata libris.

VERBA LEGIS.

Si vindicari in aliquos seuerius contra nòstram consuetudinem pro causæ intuitu iusserimus, nolumus statim eos aut subire pœnam, aut excipere sententiam, sed per dies triginta, super statu eorum, sors & fortuna suspensa sit. Reos sanè accipiat vinciatq; custodia, & excubijs solertibus vigilanter obseruet.

116. DE